

Asia Vireillepano luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukaisten pakkokeinojen käyttämiseksi koskien kiinteistölle 623-436-1-7 suunniteltuja hakkuita.

Vireillepanija

Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry.

Vaatimukset Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa

Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry on 2.6.2023 pyytänyt Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (jatkossa myös ELY-keskus) kieltämään metsänhakkuut Puumalan Rokansaassa sekä erityisesti keskeyttämään metsänhakkuut kiinteistöllä 623-436-1-7. Kiinteistö sijaitsee Lietveden Natura 2000 -alueella.

Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry:n tietojen mukaan useat hakkuisiin suunnitellut kuviot täyttävät suojeltavien luontotyyppien kriteerit (boreaalista luonnonmetsää). Lisäksi harjumetsät luontotyyppiä on paljon laajemmin kuin Lietveden Natura-hoito- ja käyttösuunnitelma antaa ymmärtää.

Voimassa olevien suojelupäätösten perusteella ei ilmoitettuja metsänkäyttötoimia voida toteuttaa ilman Natura-arviota. Tällaista arviota ei ole tehty ja siksi vireillepanon kautta hakkuuaikeet tulee peruuttaa vahinkojen välttämiseksi suojelun kohteena oleville luonnonarvoille.

Vireillepano koskee kaikkia Rokansaassa Natura 2000 -alueella tehtäviä hakkuita, erityisesti kaikkia 28.4.2023 päivätyn metsänkäyttöilmoituksen 1-2023-42134 mukaisia kuvioita (pinta-ala):

- Suojus- ja siemenpuuhakkuu: kuvio 3.0 (3,70), 17.0 (1,20), kuvio 12.0 (3,40),
- Ylispuiden poisto: kuvio 4.0 (3,0), kuvio 7.0 (1,20),
- Harvennushakkuu: kuvio 5.0 (4,10), kuvio 8.0 (2,80), kuvio 20.0 (0,80), kuvio 10.0 (0,40), kuvio 8.1 (0,80),
- Kaistalahakkuu: kuvio 7.1 (1,50), kuvio 27 (0,70),
- Ensiharvennus: kuvio 13.0 (6,30), kuvio 11.0 (0,90), kuvio 6.0 (1,00), kuvio 11.0 (0,90).

Vireillepanossa todetaan, että Ely-keskukselta saadun tiedon mukaan useita näitä kuvioita ei ole tunnistettu Ely-keskuksen luontotiedoissa suojeltaviksi luontotyypeiksi. Harjumetsät kuuluvat suojelun kohteisiin, lisäksi esiintyy muita luontotyyppisiä, joista boreaaliset luonnonmetsät on arvioitava asianmukaisesti luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaisessa arviointimenettelyssä. Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri katsoo, että Natura-arviointia ei voida korvata ELY-keskuksen aiemmin tekemällä luontotyyppiinventoinnilla eikä maastotarkastuksella. Natura-arviointi on tehtävä haitallisten vaikutusten aiheutumisen pois sulkemiseksi.

Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry pyytää 128 § mukaisella vireillepanolla Ely-keskusta keskeyttämään hakkuut, korjaamaan puutteelliset luontotiedot alueella ja varmistamaan, että mahdolliset tulevat hakkuut perustuvat riittävään Natura-arviointiin eivätkä vaaranna suojeltavia luontotyyppisiä.

Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry. on täydentänyt vireillepanoa 7.6.2023 kahdella lausunnolla, joiden mukaan alueella saattaa esiintyä boreaalista luonnonmetsää.

8.6.2023

Asian aiempi käsittely

Maanomistaja toimitti 13.5.2022 ELY-keskukselle kiinteistöä 623-436-1-7 koskevan hakkuusuunnitelman. ELY-keskus ja maanomistajan edustajat tekivät yhteisen maastokäynnin kohteelle 24.5.2022. Maastokäynnin yhteydessä tarkennettiin hakkuusuunnitelmaa ja todettiin, että osalla harjualueita on kiireellinen hoitohakkuun tarve 'Harjumetsät' -luontotyyppin (9060 harjumuodostumien metsäiset luontotyypit) turvaamiseksi.

Metsänkäyttöilmoitus suunnitelluista hakkuista tuli tiedoksi Etelä-Savon ELY-keskukselle 4.5.2023. Maanomistajan edustaja tarkensi hakkuusuunnitelmaa myöhemmin. ELY-keskus katsoi, että metsänkäyttöilmoitus vastasi maastokäynnillä sovittuja periaatteita.

Päätös Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tutkii luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry:n tekemän luonnonsuojelulain 126 §:n mukaisen vireillepanon. Etelä-Savon ELY-keskus hylkää vireillepanokirjelmässä esitetyt vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) 126 §:n mukaan jos joku lyö laimin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimeen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi kieltää asianomaista jatkamasta tai toistamasta tekoa tai laiminlyöntiä ja sakon tai keskeyttämisen uhalla velvoittaa hänet määrääjässä poistamaan oikeudenvastaisen tilan tai korjaamaan laiminlyönnin taikka asettaa uhan, että tarpeelliset toimenpiteet teetetään asianomaisen kustannuksella. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

Luonnonsuojelulain 128 §:n mukaan haittaa kärsivällä henkilöllä on oikeus saattaa 126 §:ssä tarkoitettu asia vireille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Sama oikeus on 134 §:n 4 momentissa tarkoitettulla rekisteröidyillä yhteisöllä toiminta-alueellaan ja kunnalla. Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry on pykälän tarkoittama rekisteröity yhteisö, jolla on vireillepano-oikeus.

Luonnonsuojelulain 34 §:n perusteella Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ry on 2.6.2023 pyytänyt Etelä-Savon ELY-keskus kieltämään metsänhakkuut Puumalan Rokansaassa sekä erityisesti keskeyttämään metsänhakkuut kiinteistöllä 623-436-1-7, korjaamaan puutteelliset luontotiedot sekä varmistamaan, että mahdolliset tulevat hakkuut perustuvat riittävään Natura-arviointiin eivätkä vaaranna suojeltavia luontotyyppejä.

Rokansaassa muiden kuin kiinteistön 623-436-1-7 osalta ei ELY-keskuksella ole tietoja suunnitelluista hakkuista, eikä luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri ole yksilöinyt vaatimustaan pakkokeinojen käyttämisestä muiden kiinteistöjen osalta. Tämän vuoksi Etelä-Savon ELY-keskus katsoo, ettei vaatimukselle näiltä osin ole perusteita ja hylkää sen.

8.6.2023

Kiinteistölle 623-436-1-7 on 30.10.2017 perustettu yksityinen Hiisniemen luonnonsuojelualue (ESAELY/933/2017, YSA238830). Päätöksen mukaan Rokansaassa on sallittu metsien hoito ja käsittely. Metsien käsittelyssä tulee noudattaa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion metsänhoitosuosituksia tai niitä korvaavia ohjeita ja suosituksia. Metsänkäyttöilmoitus tai niitä vastaavat tiedot tulee toimittaa ELY-keskukselle. Metsätaloustoimet tulee erityisesti suunnitella siten, etteivät ne merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston luontotyyppiä harjumuodostumien metsäiset luontotyypit.

Maanomistaja toimitti Etelä-Savon ELY-keskukselle kiinteistöä 623-436-1-7 koskevan hakkuusuunnitelman 13.5.2022, ja ELY-keskus ja maanomistajan edustaja tekivät maastokäynnin kohteelle 24.5.2022. Maastokäynnillä tarkennettiin hakkuusuunnitelmaa mm. kuvio 4.0 osalta. Maastokäynnin jälkeen ELY-keskus ilmoitti, että suunnitellut hakkuut on tehty harjumetsät -luontotyyppi huomioiden. Lisäksi maastokäynnillä todettiin, että isolla osalla kiinteistöä puusto on harjumetsät -luontotyypin kannalta ylitiheää ja liian varjoisaa, joten puusto harventaminen tai pienaukotus olisi harjuluontotyypille eduksi. Hakkuita koskeva metsänkäyttöilmoitus tuli ELY-keskukselle tiedoksi 4.5.2023. Metsänkäyttöilmoituksen jälkeen maanomistaja tarkensi, että kuvioiden 4.0 ja 7.0 käsittelytapa on aiemman suunnitelman mukaisesti poimintahakkuu, ei ylispuun poisto.

Metsähallituksen luontopalvelut on tehnyt Rokansaaren suojelualueiden luontotyyppi-inventoinnin kesällä 2021. Luontotyyppi-inventoinnin perusteella lähes koko kiinteistö on harjumetsät -luontotyyppiä (9060). Lisäksi alueella esiintyy pienialaisesti myös suo- ja kallioluontotyyppisiä. Sen sijaan boreaalista luonnonmetsää (9010) ei inventoinneissa ole alueelta löytynyt. ELY-keskuksella oli 24.5.2022 maastokäynnillä luontotyyppitiedot käytössään ja ELY-keskus totesi inventointitiedon olevan ajantasaisista. Maastokäynnin jälkeen ELY-keskus teki luontotyyppitietoihin vain pieniä tarkennuksia.

Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piirin mukaan alueen luontotyyppitiedoissa on puutteita ja kiinteistöllä 623-436-1-7 esiintyy myös luontotyyppiä boreaalinen luonnonmetsä. Väitettä tietopuutteista tai luonnonmetsän esiintymisestä ei kuitenkaan ole yksilöity tai ilmoitettu luontotyyppien sijaintia. Vireillepanon liitteenä on kaksi lausuntoa, joiden mukaan kiinteistöllä saattaa esiintyä boreaalista luonnonmetsää. Jyri Mikkolan lausunto perustuu ilmeisesti yksittäisiin alueelta otettuihin valokuviin, eikä kyseinen henkilö ole käynyt saassa. Olli Turusen lausunnossa viitataan alueella 2015-2016 tehtyihin maastoinventointeihin sekä viimeaikaisiin valokuviin. ELY-keskus toteaa, että boreaalisen luonnonmetsän esiintymistä ei voi päätellä yksittäisistä valokuvista tai paikkatietoaineistoista, vaan luontotyypin toteaminen vaatii aina maastoinventoinnin.

Kiinteistön 623-436-1-7 vanhimpien metsikkökuvioiden puusto on selvästi aikanaan harvennettu. Boreaalisen luonnonmetsän yksi keskeinen määrittelykriteeri on puuston satunnainen tilajakauma, joka ei alueella täyty. Alueella ei esiinny juuri mitään luonnonmetsien rakennepiirteitä, kuten merkittävää määrää lahoppua tai erirakenteista puustoa; esim. valtapuuston alla kasvava taimikko ei vielä täytä erirakenteisen metsän kriteeriä. Inventointitietojen perusteella boreaalista luonnonmetsää ei esiinny myöskään kiinteistön 623-436-1-7 naapurikiinteistöillä. Tuoreen inventointitiedon ja ELY-keskuksen maastokäynnin perusteella kiinteistöllä 623-436-1-7 ei esiinny boreaalista luonnonmetsää. Näin ollen ELY-keskus katsoo, ettei kyseisen luontotyypin heikkenemiseen ole vartenotettavaa riskiä, eikä ELY-keskus näe luonnonsuojelulain 35

8.6.2023

§:n mukaista arviointia tarpeellisena tai maanomistajan kannalta kohtuullisena. Lietveden Natura-tietolomakkeen perusteella boreaalisen luonnonmetsän esiintymisestä on hyvät tiedot, ja tietolomakkeen mukaiset luontotyyppi esiintymät ovat tallennettuna Uljas-tietojärjestelmään.

Luonnonsuojelun tietojärjestelmistä ja tietojen laadusta säädetään luonnonsuojelulain 117 ja 119 §:issä. Natura 2000- alueiden ja suojelualueiden luontotyyppitiedot tallennetaan Uljas-tietojärjestelmään, ja ELY-keskukset ja Metsähallituksen luontopalvelut vastaavat Uljas-tietojärjestelmän tiedoista. Luonnonsuojelun hyväksyttävyyden ja maanomistajien oikeusturvan kannalta on tärkeää, että tiedot ovat luotettavia ja puolueettomia, sillä Natura-luontotyyppien esiintymisestä kiinteistöllä saattaa aiheutua merkittäviä oikeusvaikutuksia maanomistajille. ELY-keskus katsoo, että kyseisten luontotyyppitietojen tulee lähtökohtaisesti olla viranomaisten tuottamia tai tilaamia. Maanomistajien ja muiden toimijoiden tulee voida luottaa viranomaisten tietojärjestelmissä oleviin tietoihin, alueelle perustetun yksityisen suojelualueen rauhoitusmääräyksiin ja viranomaisten antamiin ohjeisiin mm. metsänkäsittelyä suunniteltaessa.

Luontotyyppin harjumetsät tila on Suomessa luontodirektiivin viimeisimmän raportoinnin (2013-2018) perusteella epäsuotuisa ja huono, ja harjumetsillä on valtakunnallisesti merkittävä hoito- ja ennallistamistarve. Lietveden Natura-alueen tila-arviossa (NATA, laadittu 2016) harjumetsien hoidolle on kirjattu merkittävä lisätarve. Harjumetsien ominaispiirteitä ovat mm. puuston aukkoisuus ja valoisuus, ohut humuskerros ja hiekkamaan paljastumat sekä paahteiset ympäristöt ja näihin sopeutunut lajisto. Kiinteistöllä 623-436-1-7 harjumetsien tilaa heikentää ylitie puusto sekä pohjakerroksen umpeutuminen.

Luonnonsuojelulain 41 §:n perusteella viranomaisten on toteutettava Natura 2000 -verkoston alueiden suojelun perusteena olevien luontotyyppien ja eliölajien ekologisia vaatimuksia vastaavia, niiden säilyttämiseen, lisäämiseen tai parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä luonnonsuojelualueita perustettaessa ja muista tämän lain mukaisista toimenpiteistä päätettäessä. ELY-keskuksen tulee Lietveden Natura 2000 -alueella edistää harjumetsien tilaa parantavia toimenpiteitä. ELY-keskuksella ei ole perusteita kieltää kiinteistön 623-436-1-7 hakkuita, jotka todennäköisesti ovat harjuluontotyyppille edullisia. Luonnonsuojelulain tai luontodirektiivin 6 artiklan perusteella Natura-arviointia ei tarvita toimenpiteistä, jotka ovat alueen hoidon ja käytön perusteella tarpeellisia.

Luonnonsuojelulain 128 §:n 2 momentin mukaan erityisen vireillepanon mukainen asia on ratkaistava kiireellisenä. Hallintolain 34 §:n mukaan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään perusteettomana, ja 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle. Edellä mainituilla perusteilla ELY-keskus on ratkaissut asian maanomistajaa kuulematta.

Päätöksen voimaantulo

Luonnonsuojelulain 126 §:n mukaan ELY-keskuksen päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

8.6.2023

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt luonnonsuojeluasiantuntija Lauri Puhakainen ja ratkaissut ympäristövastuualueen johtaja, ylijohtaja Jari Mutanen.

Liitteet

Metsänkäyttöilmoituksen kuviokartta
Luontotyyppikartta
Valitusosoitus

Päätös

SLL Etelä-Savon piiri ry., Pappilankatu 3, 57130 SAVONLINNA (saantitodistuksella)
UPM Kymmene Oyj (palvelukeskus@upm.com, kati.seppanen@upm.com)

Tiedoksi

Ympäristöministeriö (kirjaamo.ym@gov.fi)
Puumalan kunta (kunta@puumala.fi)

Tämä asiakirja ESAELY/822/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/822/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mutanen Jari 08.06.2023 11:58

Esittelijä Puhakainen Lauri 08.06.2023 11:53

huhtikuuta 28, 2023

KANTO.MKIKuvio

<all other values>

MKIKuvio

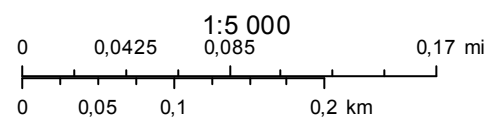
MKIKuvio, vanhentunut

LVTKuvio, metsälaki

LVTKuvio, hyönteistuholaki

MKIKuvio, hakattu

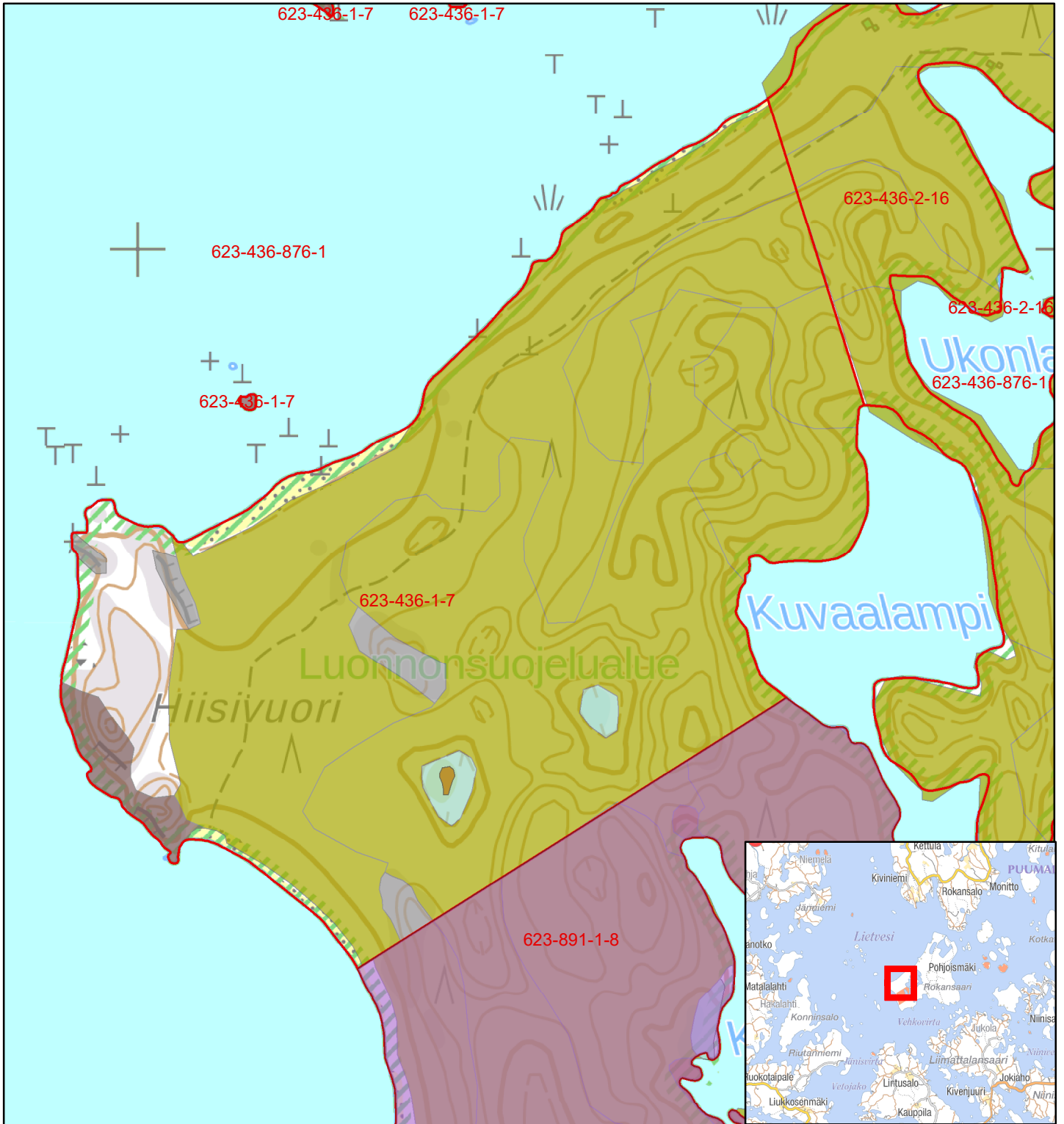
Kiinteistorajat

(c) SMK, MML
(c) Maanmittauslaitos 2018

Natura-luontotyytit Puumalan Rokansaassa kiinteistöllä 623-436-1-7

0 45 90 180 270 360 Metriä

© Maanmittauslaitos 2022
© Metsähallitus Luontopalvelut & ympäristöhallinto 2022

Natura-luontotyytit

- 91D0 - Puustoiset suot
- 7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot
- 8220 - Silikaattikalliot
- 8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus
- 9060 - Harjumetsät
- Valtion suojelualueet
- Kiinteistörajat

7.6.2023

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) mukaisesti hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa 270 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinnmaksu-laissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Valitusaika Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä (7) päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu valittajan ilmoittamalla osoitteella, ellei valituksen yhteydessä muuta näytetä.

Sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Minna Canthin katu 64
PL 1744
70101 Kuopio
Vaihde 029 56 42500
ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuintet>.